

Kétszeresére emelték az állami tisztviselők előlegalapját

Budapest, szeptember 23. A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, amely a közalkalmazottak fizetési előlegének felemeléséről intézkedik. A minisztertanács szeptember 15-én határozta el, hogy az állami és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vármőrség, folyamőrség és államrendőrség tagjai részére adható fizetési előlegének mértékét további rendelkezésig újból szabályozza. A rendelet kimondja, hogy fizetési előleg az eddigi rendelkezések feltételei és módosításai szerint adnak továbbra is. *Fizetési előleg címén egy egész éven át engedélyezhető összeg nem haladhatja meg az illető igazgatási ágazatnál szolgálatot teljesítő összes tisztviselő és egyéb alkalmazottak évi összfizetésének két százalékát.*

A fizetési előleg címén engedélyezhető összeg megállapításánál kizárólag csak a fizetés vehető figyelembe, a napi díj, napibér, családi pótlék, lakásdíj tehát számításba nem vehető.

Kimondja még a rendelet azt is, hogy az 1925—26. költségvetési évben már engedélyezett fizetési előlegeket az itt említett két százalékba be kell tudni, vagyis újabb fizetési előlegeket csak abban az esetben lehet engedélyezni, ha a már engedélyezett fizetési előlegeken felül a két százalék erejéig hitelösszeg még rendelkezésre áll.

A most kiadott rendelet megjelenése után engedélyezendő fizetési előlegek levonásának kérdőpontját az előleg felvételét követő második hónap elejében állapították meg.

A rendelet 1925 július hó elsejétől szdmított hatállyal azonnal életbelép.

Titkárválság a Filharmonikus Egyesületben.

A Filharmonikus Egyesület mindmáig a szelid harmonia, munka, rend, egyszerűség és áldozatkészség hírében állott. Akik vezették, épp olyan, sőt még sokkal nagyobb buzgalmat tanusítottak, mint maguk a zenészek, akik elég szép keresethez jutottak a filharmonikus hangversenyek és próbadijak révén. Most úgy halljuk, egyenlenségek merültek fel a gazdasági kérdések megvitatásánál. Ennek következményeképpen az egyesület agilis és érdemes főtitkára, dr. Kun Izidor lemondott hosszú éveken át nagy eredményekkel ékeskedő állásáról. Ebben az ügyben össze is hívták a választmányi ülést, amely dr. Kun kényszerítő kérésére elfogadta elvben a lemondást, azzal a kérelemmel, hogy dr. Kun az első hangversenyig maradjon az egyesület kormánykerékénél. Az eset egyébként közgyűlés elé kerül, ahol véglegesen eldől, tudnak-e szeretettel és a muzikusokat, valamint a közönséget is kötelező hálával odahatni, hogy dr. Kun másítsa meg elhatározását, vagy magára maradjon az egyesület. Muzikális és művészi vezetésben nincsen hiány, hiszen Fichtner Sándor, a kiváló karmester mindenféleképpen garancia arra, hogy a dologbeli teljesítmények, bármennyire rázkódtatják is az egyesületet az anyagiakért folytatott harcok, a további fejlődés útján maradnak, de jaj lesz akkor, ha az anyagiak ügye is Fichtnerre szakad. A karmesternek függetlennek kell lennie

minden anyagi gondtól.

Igaz, hogy az egyesület régtől fogva fennáll, de igazi, rendszeresített munkát csak azóta folytat, amióta dr. Kun a kezébe vette az ügyek intézését. Azelőtt nem voltak bérleti hangversenyek, nem volt ilyen nagyszámu és értékes műsora és a szépen és jól bevált munkának soha sem volt olyan hatalmas közönsége, mint az utóbbi években. Az egyesület dr. Kun nélküli, bátran állíthatjuk, Szegeden nem jutott volna a maihoz hasonló nivóra és soha meg nem bocsájtható ballépést követne el, ha múlt incidensek, veszélytelen érdekeltiségi villongások miatt az erős, szervező energiát kicsapolná kebeléből. Mert ne felejtsek el, a gazdasági válságoknak még nincsen végük, ahhoz, hogy eredmény is legyen egy muzikális egyesületben, sorozatosan sikerült hangversenyeknek kell jönniök, hiszen a közönség még ma is jól meggondolja, mire adja ki a pénzét. Tehát jobban fel kell készülni az idei szezonra, mint valaha, mert a művészet és az eddigi haladás, amely műértelmet és érzéket fejlesztett, kötelez a további emelkedésre, már pedig a széthúzás csak léket üthet.

Reméljük, hogy minden el fog simulni, ismét beáll a szélcsend és az egyesület hajója békésen fog kikötni a munka partjain. A közönség éber figyelmé kíséri az utját és az egyesület tagjait teszi felelőssé, ha ügyetlenkedés folytán szirtre jut

Leirer Amáliáról és a merénylő leány arcáról képzelődik a kórházi ágyon Wagner Adolfné.

„Egy örült bestia áldozata vagyok”, — mondja a szerencsétlen asszony. A merénylet története szidáson, öngyilkosságon, elutazáson és kutyakorbáccson keresztül a szekercéig.

Sápadtan és nagyon fehéren — mint a párnák — fekszik a kórház első emeletén a szerencsétlen asszony. Wagner Adolfné, aki tíz hónapig adott kenyeret, jó szavakat és munkát a husz éves szolgálójának, Borbély Annának és akit Borbély Anna tíz hónap után meg akart gyilkolni, mert Wagner Adolfné elbocsátotta a cselédleányt, elkergette a háztól, aki ezért öngyilkos akart lenni.

Az ajtó előtt csönd van és halkán, lábujjhegyen lépve lépkednek az emberek. Bent az asszony fekszik, aki most már megmenekült a haláltól. Az arca sápadt és a feje körös-körül be van kötve. És a vállán is van kötés, nagyon mély sebet takar. A karja kicsuszlik olykor a takaró alól: a bal keze is be van kötve. Borbély Anna a kezét is meggarapla. Mozdulatlan. Néha le-lehunja a szemét és néha könny pereg le sápadt arcán.

Öngyilkosság a kutyáolnál.

Lassan és halkán belekezd a történetbe. Meg kell rendülni a szavaknál, ahogy alig hallhatóan mondja a sebesült asszony, akiről tegnap még azt hitték, hogy nem beszél többé:

— A múlt hét végénél kell elkezdni. Talán pénteken lehetett, vagy csütörtökön. A konyhában dolgoztunk. Hármán voltunk otthon: én, 72 éves édesanyám, meg a lány. Munka közben dolgom akadt a kamrában, beküldtem Borbély Annát az ebédlőbe a kulcsokért. Azzal jött vissza, hogy nem találja. Részóltam, hogy keresse jobban, ott kell lenni valahol, én nem tudom pontosan, hogy jobbra van-e, vagy balra. A leány akkor dühösen és fogdt vicsergetve futott be a szobába. Néhány pillanat múlva dühösen hozta ki a kulcsokat. Morgott valamit. Részóltam. Aztán folyt a munka to-

vább. Fél óra múlva kiment az udvarra édesanyám és akkor azt látta, hogy a leány öngyilkossági komédiát játszik le a kutyáolnál. Zörgette a láncokat és úgy tett, mintha fel akarná magdát akasztani.

— Részóltunk és behoztuk a konyhába. Azt mondta, azért akar meghalni, mert állandóan szidják, rosszul bánnak vele. Azt mondta az a leány, aki tíz hónap előtt soványan és rongyosan jött hozzánk és akivel mi mindig jól bántunk. Felöltöztettük, otthon adtunk neki, akit botlása miatt apja kitagadott a szőlő háztól.

— Amikor ez lejátszódott, édesanyám azt mondta, hogy ilyen egzaltált leányt azonnal el kell küldeni a háztól, aki akkor követ el öngyilkosságot, amikor kicsit megszidják és semmibe sem veszi, amikor édesapja törvényte-

len gyermeke miatt örökre kitagadta. Megfogadtam édesanyám tanácsát, energikusan kijelenttem a leánynak, hogy a történetek után azonnal hagyja el a házat. A leány ekkor kétségbeesetten sirva fakadt és kijelentette, hogy nem megy el a háztól.

„Én pedig nem megyek el innen...”

— A leány tovább dolgozott és félóra múlva mindent elfelejtett, a szidást, az öngyilkosságot, az elbocsátást, vidáman énekelni kezdett. Később megint kijelenttem előtte, hogy tovább nem tartom a házbán, azonnal menjen el, Anna dacosan rázta a fejét:

— Nem megyek!

— Azt mondta, nincs senkije, apja is kitagadta, az éhség visz rá, ő nem megy el más-hová szolgálni. Édesanyám azonban kijelentette, hogy semmi körülmények között sem maradhat továbbra a házbán.

— Szombaton azután kétnapi szabadságot kért, hogy Kecskemétre utazzik, még egyszer megpróbálkozik szüleinél. Örömmel engedtem el, azt gondoltam, így még is csak megszabadulok tőle. Hétfőn délre vártam vissza. Délben azután egy napszámossal összeszedtem a holmiját és kivittem mindenét az állomásra. Megmondtam a napszámossal, hogy semmi körülmények között se hozza vissza a kosarakat és mondta meg a leánynak, hogy ne merjen többet visszajönni a házbán.

— A napszámossal át is adta az üzenetet, meg a kosarakat a szatymazi állomáson. Félóra múlva megjelent a ház előtt a leány. Édesanyám nyitott ajtót, azt mondta neki, hogy azonnal menjen el, látni sem akarjuk többé.

— Én pedig nem megyek el innen, akármi történik! — kiáltotta vissza a leány.

Kutyakorbács.

— Ekkor már én is odamentem és energikusan részóltam, hogy takarodjon innen. Ő nem mozdult és dacosan felelt vissza. Ekkor én a kezemben lévő kutyakorbáccsal gyöngén rádtöttem a vállára.

— Takarodj innen! mondtam.

— A leány szeme vérben forgott, szinte ránt akart ugrani. Becsaptuk az ajtót, aztán kikiáltottam, hogy az esti vonattal most már menjen el végre Szatymazra, mert én nem adok neki éjszakára szállást. Nem láttam hétfőn többé. A szomszédok mondják, hogy egész délután ott csavargott a környéken, este pedig belopódzott az udvarba és ott aludt a filagóriában.

Most könnyesen felsőhajt Wagner Adolfné:

— Mi lett volna, ha éjszaka, míg én aludtam, belopódzott volna a házbán... Még védekezni sem tudtam volna... Megölt volna...

Percek múlva nyugszik meg. Nagyon csendesen folytatja:

— Reggel férjemnek be kellett utaznia Szegedre, úgy volt, hogy bent ebédel a városban és csak délután jön vissza Szatymazra. Férjem az állomáson találkozott a leánnyal. Borbély Anna figyelte, hogy tényleg elutazik-e. Amikor már régen elment a vonat, még visszament az állomásra és megkérdezte a rendőrt, hogy tényleg elutazott-e férjem.

— Én egyedül voltam a villában édesanyámmal. A konyhában dolgoztunk. A kályhát tisztítottam. Elővettem az éles szekercét, azzal kapartam le a kormot. Édesanyám ekkor kiment az udvarba. Ebben a pillanatban, anélkül, hogy észrevehettem volna, berontott a konyhába a leány. Megrejtve meredtem rá. Szemei különösen csillogtak, zavaros volt az egész arca. Oda jött hozzám, egészen közel, én részóltam:

„Megfojtalak...”

— Mit keresel itt!

— Visszajöttem és nem megyek el innen, — felelt a leány.

— Ebben a házbán pedig nincs semmi keresni való! — válaszoltam. Erre nekem ugrott a leány:

— Akkor megfojtalak!

— A két kezével difogta erősen a nyakamat, szorongatni kezdte. Még volt annyi erőm, hogy kezeit lefeszítsem torkomról. El akartam szaladni. Elébe állt, megfogott. Dulakodni kezdtünk. Fojtogatni akart minden áron. Én kétségbeesetten védekeztem és kétségbeesetten kiáltoztam. Édesanyám kint volt az udvarban, de ő erősen nagyot hall. Nem hallott az egész-ből semmit. És mit segíthetett volna ő, a 72